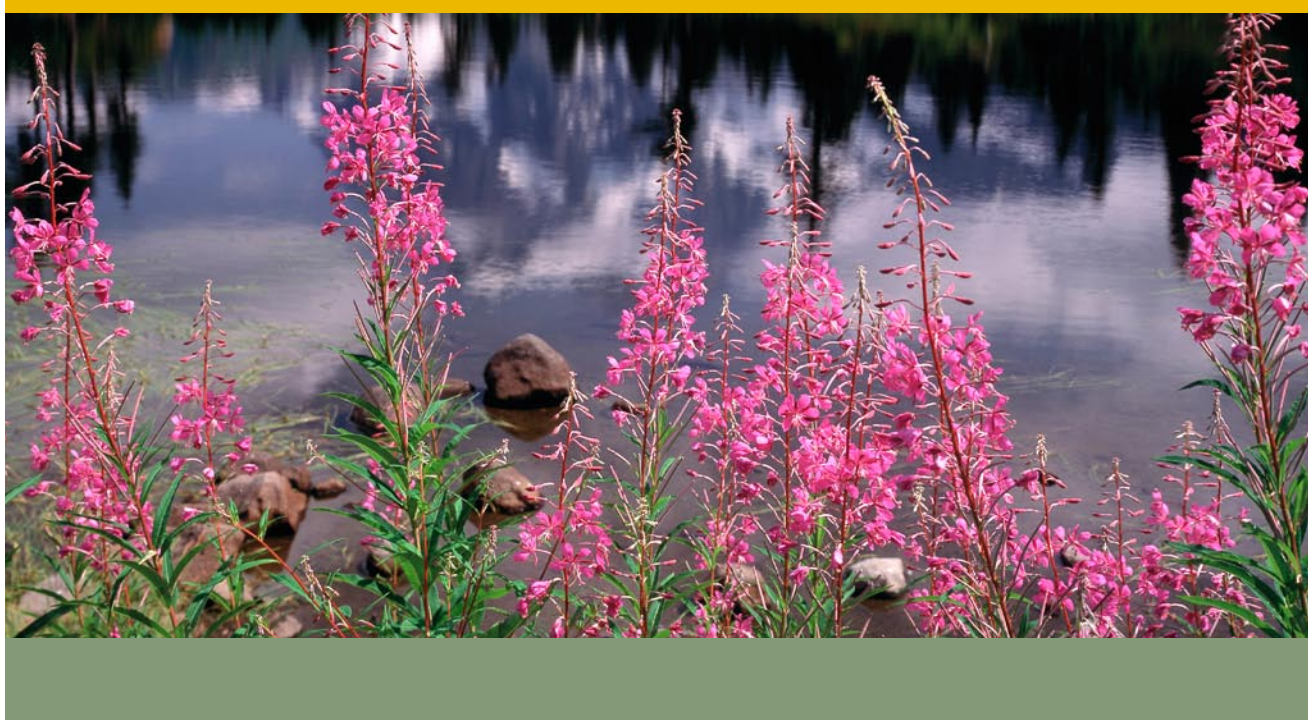

norrstyrelsen

RAPPORT 2009: 20

Vision och mål för infrastruktur i Region Norrland

Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för infrastruktur

Förord

Norrstyrelsen har bildats för att förbereda sammanslagningen av landstingen i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län till en regionkommun med arbetsnamnet Region Norrland. Det är en ideell förening som bildats av de tre landstingen samt kommunförbunden i Norrbottens och Västernorrlands län och Region Västerbotten. Vid sidan av styrelsen och dess arbetsutskott är 140 förtroendevalda och ett stort antal tjänstemän från landsting, kommuner, kommunförbund/regionförbund, statliga myndigheter, näringsliv och andra organisationer engagerade i de många arbetsgrupper som förbereder regionbildningen. Med Region Norrland vill vi skapa förutsättningar för ett starkare och mer livskraftigt Norrland – en regionkommun som kan tillhandahålla hälso- och sjukvård och skapa utvecklingsförutsättningar på ett effektivare och uthålligare sätt än de tre landstingen var för sig kan göra.

Under våren 2009 publicerades de kartläggningar av olika verksamhetsområden som Norrstyrelsens arbetsgrupper gjort i vår rapportserie (Rapport 2009:2–2009:17). Under sommaren och hösten har arbetsgrupperna gått vidare och formulerat förslag till vision, verksamhetsidé, mål och uppgifter för Region Norrland inom sina respektive områden. I denna rapport presenterar arbetsgruppen för infrastruktur sina förslag. Ordförande för gruppen är Peter Roslund (s), Piteå, med Maria Öberg, Regionala enheten på Norrbottens läns landsting, som huvudsekreterare.

Jan-Åke Björklund

Projektledare för Norrstyrelsen

Norrstyrelsen

Hemsida: www.norrstyrelsen.se

Vid frågor om rapporten, kontakta:

Maria Öberg (070-296 36 36)

maria.o.oberg@nll.se

Vision 2020

God tillgänglighet i Region Norrland.

Region Norrland har en väl utbyggd IT-infrastruktur och en väl utvecklad trafikslagsövergripande transportinfrastruktur för ett säkert, klimateffektivt och internationellt konkurrenskraftigt transportsystem, för tillväxt och utveckling.

- Näringslivet har konkurrenskraftiga transportmöjligheter. Transportsystemet stödjer en god kompetensförsörjning.
- Pendlingsmöjligheterna har ökat kraftigt, främst med hjälp av utbyggd järnväg.
- Det är enkelt att resa inom hela regionen och till/från angränsande regioner och Stockholm.
- Användningen av klimateffektiva transporter har ökat (järnväg, sjöfart, kollektivtrafik, gång och cykel).
- Antal omkomna och allvarligt skadade inom främst vägtrafiken har minskat.
- Planeringen av mark, infrastruktur och trafik integreras, och utgör en viktig del i den regionala utvecklingsplaneringen.
- Tillgången till bredband har skapat nya klimateffektiva utvecklingsmöjligheter för näringsliv och medborgare i hela regionen.

Inriktningsmål/effektmål

Utgångspunkt – Nationell politik

Det **övergripande målet** för den nationella transportpolitiken är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Det övergripande målet för den nationella IT-infrastrukturpolitiken är att säkerställa tillgången till IT-infrastruktur för näringsliv, samhälle och individ. Funktionsmål (tillgänglighet) och hänsynsmål (säkerhet, miljö och hälsa) bidrar till att uppfylla de övergripande målen.

Funktionsmålen innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov. IT-infrastrukturens utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla, med god kvalitet och användbarhet, möjlighet till bra tillgång till IT-infrastruktur.

Hänsynsmålen innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt samt bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås och till ökad hälsa. IT-infrastrukturens utformning, funktion och användning ska göra det möjligt för alla att få tillgång till IT-infrastruktur och bidra till nyttjande av ny teknik bland annat videokonferens som medför minskat resande som påverkar miljön positivt.

Inriktningsmål för Region Norrland:

- Förbättrad **tillgänglighet** inom och till och från regionen, avseende såväl person- och godstransporter som IT-infrastruktur.
- En utbyggd **kustjärnväg** med hög kapacitet där satsningar i den Botniska Korridoren – framförallt Norrbotniabanan, Ådalsbanan och Ostkustbanan – har högsta prioritet.
- Alla **allmänna vägar är säkra och öppna** för trafik året om, vilket innebär kraftfulla satsningar på bärighetshöjande åtgärder i det finmaskiga vägnätet, liksom förbättringar längs de mer transportintensiva stråken med till exempel mötesseparering och förbifarter.

- Väl fungerande **öst-västliga** transportförbindelser är nödvändiga med medvetna satsningar i Northern Axis, delen Narvik-Haparanda-Torneå samt i de strategiska tvärstråken Mittnordenkorridoren Trondheim-Östersund-Sundsvall och E12-stråket Mo i Rana-Umeå med anslutningar mot Finland sjövägen till Vasa respektive Kaskö.
- **Terminaler och bytespunkter** fungerar smidigt, till exempel hamnar, flygplatser, kombiterminaler och resecentrum.
- Förbättrat **samspel** i den fysiska och regionala utvecklingsplaneringen, bebyggelse, trafik, infrastruktur med mera.
- En öppen **IT-infrastruktur**, med fortsatt utbyggnad av bredband och sammankoppling av lokalt, regionalt, nationellt och internationellt bredbandsnät.

Effektmål 2010–2014:

- **60 miljarder** till investering i transportinfrastruktur i nästkommande planeringsomgång 2014–2024 (grov uppskattning utifrån aviserade behov i regional systemanalys).
- Regionens olika delar ska fysiskt kunna nås **inom tre timmar**.
- **Över 90 %** av befolkningen ska ha **tillgång till en flygplats respektive en järnvägsstation med persontrafik inom en timmes restid** med bil.
- Antal **omkomna halveras** och antalet allvarligt skadade inom vägtrafiken minskas med en fjärdedel mellan 2007 (59 omkomna och 530 allvarligt skadade) och 2020.
- Etablera minst en så kallad **grön transportkorridor** i regionen som främjar integrerade godstransporter där olika transportsätt kompletterar varandra för att skapa mer miljöanpassade alternativ för långfärdstransporter.
- Alla ska ha tillgång till en **bredbandsanslutning på lägst 10 Mbit/s** symmetrisk.
- **100 %** fast alternativt mobil **telefonitäckning**.

Verksamhetsidé

Region Norrland ska aktivt agera för en **utveckling av infrastrukturen** i enlighet med framtagna visioner och målsättningar.

Samverkan och samordning med olika aktörer inom och utanför regionen är centralt i arbetet. En god samverkan över de nya administrativa gränserna måste säkerställas för en positiv regional utveckling. IT-, transport- och infrastrukturens system utgör sammanhängande nätverk där det är nödvändigt att se utanför läns- och landsgränserna. Ett exempel är kustjärnvägen, där kapaciteten måste tillgodoses hela sträckan för att få optimal effekt av utbyggda delar.

Former för detta måste utvecklas för att skapa en god dialog med kommuner, näringsliv, trafikverk, intresseorganisationer och medborgare för att säkerställa inflytande i visioner, strategier, planer och program så att en samsyn skapas i regionen.

Region Norrlands roll och uppgifter 2020

- att utveckla en långsiktig hållbar **vision och strategi** för tillgänglighet för näringsliv och medborgare i regionen, varav infrastrukturen utgör en viktig del.
- att utveckla ett **långsiktigt hållbart transportsystem och bredbandsstruktur** för näringsliv, samhälle och medborgare i regionen i samverkan med andra aktörer.
- att ansvara för framtagande, samordning och genomförande av trafikslagsövergripande **transportplan** för Region Norrland som innefattar nationella åtgärder (utveckling av dagens länstransportplan).
- att skapa **samsyn** i regionen kring vilka nationella satsningar som ska göras avseende infrastruktur och lyfta fram dessa i dialog med **nationella** aktörer.
- att bidra till långsiktigt hållbara strukturer för **samverkan och samordning** inom och utanför regionen.

- att bevaka och påverka infrastruktur- och kommunikationsfrågorna på **europaisk och internationell** nivå.
- att vid behov äga och styra **bolag** inom infrastruktur- och trafikområdet, till exempel motsvarande länstrafikbolag.
- att stödja, driva och delta i **projekt** som syftar till en förbättrad tillgänglighet, med fördel med finansiering inom olika EU-program.
- Region Norrland har en tydlig roll i den **fysiska planeringen**.

Ett Region Norrland under mandatperioden 2010–2014 kommer att:

- **överta ansvaret** för att genomföra de **tre befintliga länsplanerna för transportinfrastruktur**
- utgöra **dialogpart** gentemot kommuner, näringsliv, trafikverk och intresseorganisationer i regionen och gentemot staten för satsningar inom transportsystemet
- arbeta med **inriktningsplaneringen** inför nästkommande transportinfrastrukturplaner 2014–2024
- fortsätta utvecklingen för att säkerställa en öppen och tillgänglig **IT-infrastruktur** för alla
- **samordna egen organisation** och se över **ägandeintressen i IT-bolag** som idag ser olika ut i länen
- **samordna** deltagande i **projektverksamhet** och **bevakning/påverkan av EU**
- arbeta för att stärka **samverkan** mellan **regional utvecklingsplanering, infrastrukturplanering och kommunal fysisk planering**.

Tänkbara steg i närtid för att underlätta övergången till Region Norrland:

- Skapa en **politisk struktur** för samsyn inom infrastrukturområdet.
- Framtagande av en **gemensam kommunikations- och IT-politisk plattform** (inriktningsdokument).
- Skapa **nätverk** med kommuner, näringsliv, trafikverk och intresseorganisationer med regionen som geografisk utgångspunkt.
- **Samverka på ett organiserat sätt** från de tre landstingen, region Västerbotten och de två kommunförbunden i **befintliga planeringsgrupper och projekt** som till exempel Botniska korridoren, och i arbetet gentemot EU.

Bilaga: Bakgrundsfakta

Grov uppskattning av investeringsbehov utifrån regional systemanalys:

Norrbotnibanan	20 miljarder kr
Ådalsbanan	8 miljarder kr (ny Sundsvall-Härnösand)
Ostkustbanan	3 miljarder kr (Sundsvall-länsgränsen dubbelspår)
Stambanan gnm Ö Norrland	5 miljarder kr
Tvärbanor och Inlandsbanan	2 miljarder kr
Tjälsäkring	15 miljarder kr
Väg E14, E45	0,5 miljarder kr
E4 Härnösand, Ö-vik, Skellefteå	2 miljarder kr
E10	1 miljard kr
Intermodala kopplingar hamn	2 miljarder kr
Flygplats kapacitetshöjning	2 miljarder kr
Länstransportplaner	3 miljarder kr

Summa: 63,5 miljarder

Haparandabanen, Botnibanan, E4 Sundsvall och Umeå räknas som klara.

- Tillgänglighet:
- Ca 60 % av befolkningen i Norrbotten och Västerbotten når länscentrum (Luleå, Umeå) inom en timmes restid med bil.
  - Ca 90 % av befolkningen i Norrbotten och Västerbotten når en flygplats inom en timmes restid med bil.
  - Drygt 50 % av befolkningen har tillgång till en järnvägsstation med persontrafik inom 15 min restid med bil och strax under 90 % inom en timme. Även stationer i de större städerna med bussanslutning till stambanan har tagits med.

Norrstyrelsens rapportserie

Norrstyrelsen har bildats för att förbereda sammanslagningen av landstingen i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län till en regionkommun med arbetsnamnet Region Norrland. För att informera om sitt arbete och skapa intresse och engagemang i regionfrågan publicerar Norrstyrelsen stora delar av sitt arbete i en rapportserie.

- 2009:1 Statlig verksamhet i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län
- 2009:2 Högre utbildning och forskning i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för högre utbildning och forskning
- 2009:3 Infrastruktur i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för infrastruktur
- 2009:4 Internationellt samarbete i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för internationellt samarbete
- 2009:5 Kultur i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för kultur
- 2009:6 Miljö och energi i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för miljö och energi
- 2009:7 Näringsliv och innovation i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för näringsliv och innovation
- 2009:8 Trafik i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för trafik
- 2009:9 Turism i Region Norrland
En kartläggning av Norrstyrelsens arbetsgrupp för turism
- 2009:10 Hälso- och sjukvård i Region Norrland
Norrstyrelsens kartläggning av hälso- och sjukvården i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland
- 2009:11 Ekonomifrågor vid bildandet av Region Norrland
- 2009:12 Landstingens organisation i Region Norrland
- 2009:13 Fastighetsförvaltning och lokalförsörjning vid bildandet av Region Norrland
- 2009:14 Personalfrågor vid bildandet av Region Norrland
- 2009:15 IT-frågor vid bildandet av Region Norrland
- 2009:16 Informationsfrågor vid bildandet av Region Norrland
- 2009:17 Regional utvecklingsplanering i Region Norrland
- 2009:18 Utgångspunkter för formulering av vision och mål
- 2009:19 Vision och mål för högre utbildning och forskning i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för högre utbildning och forskning
- 2009:20 Vision och mål för infrastruktur i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för infrastruktur
- 2009:21 Vision och mål för internationellt samarbete i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för internationellt samarbete
- 2009:22 Vision och mål för kultur i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för kultur
- 2009:23 Vision och mål för miljö och energi i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för miljö och energi
- 2009:24 Vision och mål för näringsliv och innovation i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för näringsliv och innovation
- 2009:25 Vision och mål för trafik i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för trafik
- 2009:26 Vision och mål för turism i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens arbetsgrupp för turism
- 2009:27 Vision och mål för hälso- och sjukvård i Region Norrland
Ett förslag från Norrstyrelsens sex arbetsgrupper för hälso- och sjukvård
- 2009:28 Ekonomifrågor vid bildandet av Region Norrland – etapp 2
- 2009:29 Fastighetsfrågor vid bildandet av Region Norrland – etapp 2
- 2009:30 Personalfrågor vid bildandet av Region Norrland – etapp 2
- 2009:31 IT-frågor vid bildandet av Region Norrland – etapp 2
- 2009:32 Informationsfrågor vid bildandet av Region Norrland – etapp 2

Rapporterna kan hämtas på: www.norrstyrelsen.se

Rapporterna kan också beställas ifrån: kontorsservice@vll.se

För vidare information:

Projektledare Jan-Åke Björklund (jan-ake.bjorklund@norrstyrelsen.se)

Huvudsekreterare Jörgen Olsson (jorgen.olsson@norrstyrelsen.se)